

Поважни настани:

- **Геополитички и трговски случувања:** Администрацијата на Трамп објави зголемување на царините за кинеските производи од 23 август, како и зголемување на царините од САД кон Турција; Обновување на санкциите кон Иран
- **САД:** поволни макроекономски показатели
- **Состаноци на централните банки:** Австралија и Нов Зеланд

Во текот на неделата дојде до зголемена загриженост од ескалација на трговската војна помеѓу САД и Кина. Во согласност со најавите од претходната недела, канцеларијата на американскиот претставник за трговија соопшти дека САД ќе воведат дополнителни царини од 25% за кинески производи во вредност од 16 милијарди САД-долари, кои ќе стапат во сила од 23 август. Притоа, новите мерки се однесуваат на 279 увезени производи од Кина, меѓу кои електронски производи, пластика, хемикалии и железничка опрема. Во тој контекст, кинеската влада најави дека ќе одговори со наметнување на дополнителни увозни давачки за американски производи во ист износ и во истиот момент кога ќе стапат во сила¹ давачките што ги најавија САД кон Кина.

Покрај тоа, беше забележано влошување на политичките односи помеѓу Турција и САД, откако претседателот на САД, Доналд Трамп, одобри зголемување на царините за увозот на алуминиум и челик од Турција, од 10% на 20% и од 25% на 50%, соодветно. На состанокот помеѓу претставникот на Стејт департментот, Џон Саливан, и турската делегација во Вашингтон, двете страни не постигнаа согласност за надминување на спорните прашања². „Фајненшл тајмс“ објави дека ЕЦБ е загрижена за одредени банки во еврозоната („ББВА“, „Уникредит“ и „БНП“) коишто имаат изложеност кон банкарскиот сектор на Турција и дека внимателно ја следи нивната поврзаност. Сепак, аналитичарите³ сметаат дека преносните ефекти од слабеењето на турската лира ќе бидат главно умерени, бидејќи со исклучок на Шпанија (чијашто изложеност на банките кон Турција претставува околу 6% од БДП на земјата), банките од другите земји од еврозоната се изложени кон Турција во помал обем.

САД ги обнови санкциите кон Иран. Имено, САД започне со имплементација на првиот пакет санкции кон Иран, при што беше информирано дека

администрацијата на САД е подготвена за преговори со Иран, но под услов земјата да изврши значителни промени во својата политика. ЕУ се спротивстави на ваквите обновени санкции, така што според аналитичарите⁴, се доведува во прашање договорот постигнат минатиот месец помеѓу Доналд Трамп и Жан-Клод Јункер за слободна трговија со индустриски производи освен автомобили.

Објавените макроекономски показатели за американската економија беа главно поволни.

Стапката на инфлација во јули остана непроменета на ниво од 2,9% на годишна основа, што воедно е најбрзиот годишен раст во последните 6,5 години. Од друга страна, базичната инфлација се зголеми од 2,3% на 2,4% (додека пазарите очекуваа да остане непроменета). Во текот на истиот месец, растот на цените на производителите на индустриски производи забави од 3,4% на 3,3% на годишна основа, поради цените во енергетскиот, трговскиот и услужниот сектор. Во однос на пазарот на труд, објавените податоци за првичните барања за социјална помош упатуваат на понатамошно подобрување на овој пазар. Имено, првичните барања за социјална помош во неделата до 4 август неочекувано се намалија за 6.000 барања, сведувајќи се на 213.000 барања (наспроти пазарните очекувања дека првичните барања за социјална помош ќе се зголемат на 220.000 барања).

Гувернерот на ФЕД Ричмонд, Томас Баркин, изјави дека економскиот раст е доволно силен за ФЕД да продолжи со натамошни зголемувања на каматните стапки.

Макроекономски показателите за еврозоната беа во различна насока.

Индустриското производство во Германија во јуни се намали за 0,9% на месечна основа, во услови на пад на производството кај сите сектори, освен енергетскиот, додека производството во Франција во текот на истиот месец забележа пораст од 0,6% на месечна основа. Во однос на трговијата на Германија, суфицитот во надворешнотрговската размена во јуни се намали од 20,3 на 19,3 милијарди САД-долари, во услови на зголемување на увозот. Показателот за очекувањата на инвеститорите во еврозоната, Сентикс, во јули, неочекувано се зголеми, од 12,1 на 14,7 поени (пазарниот консензус изнесуваше 13,5 поени), како одраз на намалените очекувања за трговска војна помеѓу САД и ЕУ.

¹ Во однос на објавените економски показатели за кинеската економија, и покрај заострувањето на трговските односи помеѓу Кина и САД во последните месеци, според податоците за надворешнотрговската размена на Кина во јули, извозот се зголемил за 12,2% на годишна основа (пазарите очекуваа раст на извозот од 10% на годишна основа). Притоа, и покрај стапувањето во сила на царините од САД од 25% за кинески производи во вредност од 34 милијарди САД-долари на 6 јули, сепак, трговскиот суфицит на Кина со САД во јули само умерено се намалил, од 28,97 на 28,09 милијарди САД-долари.

² Имено, двете земји ги влошија односите откако владата на Турција во повеќе наврати го одби барањето на САД за укинување на континуираниот притвор на американскиот свештеник Ендру Бренсон. Двете земји не се согласуваат и околу нивните воени интервенции во сириската војна, планот на Турција да купи системи за противракетна одбрана од Русија и осудувањето на поранешниот главен менаџер на турската банка „Халкбанк“, Хакан Атила, во САД по обвинение поврзано со иранските санкции.

³ Capital Economics, Global Economics Update, 10 август 2018.

⁴ Capital Economics, European Economics Update, 9 август 2018.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 6 – 10 август 2018 година

Пазарите беа загрижени и заради фискалните перспективи на Италија. Вицепремиерот Луиџи ди Мајо изјави дека Италија повторно ќе пристапи кон цврсти тактики во разговорите за буџетот со Брисел и посочи дека треба да се укине клаузулата за урамнотежен буџет во уставот на Италија.

Во текот на неделата беа одржани состаноците на централните банки на Австралија и Нов Зеланд. На состанокот на централната банка на Австралија, референтната каматна стапка беше задржана на историски најниското ниво од 1,5%. Губернерот Филип Лоу нагласи дека се очекува постепен натамошен напредок во намалувањето на невработеноста и враќање на стапката на инфлација кон целното ниво. На состанокот на централната банка на Нов Зеланд не беше направена промена во поставеноста на монетарната политика, односно каматна стапка беше задржана на 1,75%, Притоа,

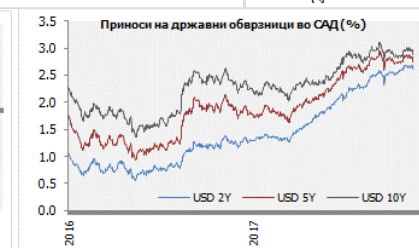
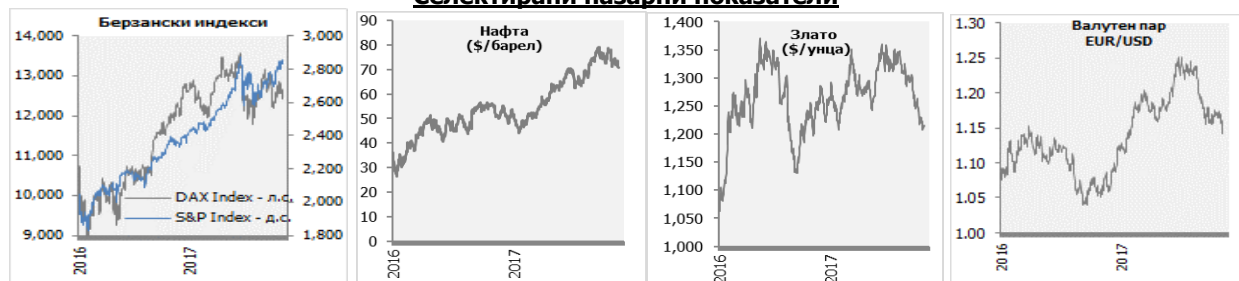
централната банка соопшти дека очекува каматната стапка да се одржи на ова ниво до 2020 година. Проециите за економскиот раст за 2019 година беа ревидирани надолу, од 3,1% на 2,6%. Во тој контекст, гувернерот Адријан Ор изјави дека централната банка ќе продолжи да спроведува експанзивна монетарна политика.

Во текот на неделата беа објавени и одделни макроекономски показатели за Јапонија. Економскиот раст во вториот квартал од 2018 година беше над очекувањата, односно БДП се зголеми за 1,9% на квартална ануелизирана основа (пазарите очекуваа раст од 1,4%), главно како резултат на личната и на деловната потрошувачка. Од друга страна, порачките за индустријата во јуни неочекувано се намалија за 8,8% на месечна основа (пазарите очекуваа пад од 1,3%), што претставува најстар пад во последните шест месеци.

Позначајни пазарни движења

Во текот на неделата, беше забележана зголемена одбивност на инвеститорите за преземање ризик, главно под влијание на одлуката на САД за воведување дополнителни царини кон Кина и возвраќањето на Кина, како и на зголемените политички тензии помеѓу САД и Турција. Вредноста на турската лира значително ослабна, за околу 25% на неделна основа, а петгодишниот ЦДС на Турција се зголеми, дури надминувајќи ги соодветните показатели за Украина и Пакистан. Исто така, и валутите на повеќе земји во развој (особено јужноафриканскиот ранд, мексиканското и аргентинското пезо), забележаа депрецијација во однос на САД-доларот. Кај инвеститорите се зголеми загриженоста дека случувањата во Турција ќе имаат преносни ефекти и во еврозоната, што придонесе валутниот пар евро/САД-долар да се намали, сведувајќи се под 1,15 САД-долари за евро, односно на најниското ниво во период над една година. Во такви услови, се зголеми побарувачката на високобезбедни инструменти и дојде до пад на приносите на државните обврзници од двете страни на Атлантикот, додека цените на акциите во Европа (со акцент на акциите на банките) забележаа неделен пад. Приносите на италијанските државни обврзници се зголемија под влијание на загриженоста за буџетските планови на Италија. Цената на златото не забележа особено нагорно движење како безбеден инструмент, и покрај засилените геополитички тензии. Цената на нафтата се намали, што се поврзува со намалената побарувачка за овој енергент од страна на Кина во јули, во услови на зголемени трговски тензии со САД.

Селектирани пазарни показатели

	27.07.	03.08.	неделна промена
DAX индекс	12,616	12,424	-1.5%
S&P индекс	2,840	2,833	-0.2%
Euribor 3m (%)	-0.319	-0.319	0.0
USD Libor 3m (%)	2.3430	2.3193	-2.4
Bund 10y (%)	0.41	0.41	0.0
UST 10y (%)	2.95	2.95	0.0
EUR/USD	1.1568	1.1413	-1.3%
Злато (\$/Oz)	1,208	1,212	0.3%
Нафта (Brent, \$/barrel)	72.8	72.1	-1.0%

	Приноси во евро-зоната			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
31.07.	-0.53	-0.57	-0.13	0.44
03.08.	-0.53	-0.59	-0.16	0.41
10.08.	-0.63	-0.64	-0.25	0.32
неделна промена (б.п.)	-9.5	-4.5	-8.6	-9.1
кумулативна промена од почеток на месец (б.п.)	-9.5	-6.5	-12.1	-12.6

	Приноси во САД			
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
31.07.	2.19	2.67	2.85	2.96
03.08.	2.20	2.64	2.81	2.95
10.08.	2.22	2.60	2.74	2.87
неделна промена (б.п.)	1.3	-3.9	-6.8	-7.6
кумулативна промена од почеток на месец (б.п.)	2.5	-6.5	-10.3	-8.7

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 6 – 10 август 2018 година

Календар за периодот 13 – 17 август 2018 година

Понеделник 13 август	Вторник 14 август	Среда 15 август	Четврток 16 август	Петок 17 август
Италија - стапка на инфлација (јули)	Кина - индустриско производство, трговија на мало, инвестиции во фиксни средства (јули) Јапонија - индустриско производство (јуни) Германија - стапка на инфлација (јули), индекс ЗЕВ (август) Велика Британија - стапка на невработеност (јуни) Еврозона - БДП (кв. 2), индустриско производство (јуни) САД - показател НФИБ, увозни цени (јули)	Велика Британија - стапка на инфлација (јули) САД - индустриско производство, трговија на мало (јули), индекс Емпаер Стејт, индекс НАХБ (август)	Јапонија - надворешнотрговска размена (јули) Норвешка - состанок за монетарната политика Велика Британија - трговија на мало (јули) Еврозона - надворешнотрговска размена (јули) САД - првични барања за социјална помош (за неделата до 11 август), индекс Филадельфија ФЕД (август), започнати градби на куќи, издадени дозволи за градење (јули)	Еврозона - стапка на инфлација (јули), салдо на тековна сметка (јуни) САД - доверба на потрошувачите според Универзитетот Мичиген (август)